

VISIR AKTUELLT

Friskare liv

Medlemstidning för Riksförbundet VISIR | NR 2 sommaren 2022

*Vi önskar våra läsare
en skön sommar!*

**VISIRS NAMN
STULET?**

**DIGITALT
FÖRBUNDSMÖTE**

**BÖTER PÅ
FIMPAR**

Nästa VISIR Aktuell
kommer i oktober 2022

Ordföranden har ordet

Äntligen är våren här!

Underbart med all den vackra grönskan. Just nu blommar körsbärsträd, vitsippor och syren här på Brännö och havet är blått med en och annan segelbåt på Rivöfjorden.

Agneta Alderstig
Förbundsordförande i VISIR

Våren är också en tid när VISIR ska redovisa det ekonomiska bidraget från Folkhälsomyndigheten. Blanketter ska fyllas i och skickas in om genomförda aktiviteter, resultat och budget. På hemsida <https://visominteroker.se/om-oss/styrdokument> kan ni läsa VISIRs verksamhetsberättelse för 2021.

I april deltog jag på en intressant nätverksträff med Yrkesföreningar mot Tobak. Förutom att träffas, utbyta erfarenheter och få nya tips och idéer fick vi lyssna till forskare som föreläste om nya rön om nikotin samt det nya vita snuset.

Det nya tobaksfria vita snuset innehåller nikotin och smaktillsatser. De färgglada runda dosorna med vita prillor lockar många unga och vuxna att snusa. Dess nikotinhalt kan variera mellan ungefär 3 milligram per gram upp till 50 milligram per gram. Medan vanligt snus innehåller ungefär 8 milligram per gram.

Det första vita snuset lanserades i Sverige 2016, och sedan dess har användningen ökat lavinartat. I dagsläget finns det ingen

lagstadgad åldersgräns, eller någon annan reglering för tobaksfria nikotinprodukter. Det innebär att våra unga under 18 år kan köpa det vita snuset helt lagligt.

Den 31 maj varje år uppmärksammar Världshälsoorganisationen WHO den tobaksfria dagen. Dagen syftar till att uppmärksamma att förebygga tobaks- och nikotinbruk. Årets tema är: Tobakens negativa påverkan på vår miljö. Detta för att öka allmänhetens medvetenhet om tobakens miljöpåverkan allt från odling, produktion och distribution till nedskräpning. Det känns särskilt angeläget med tanke på rapporten Tobaksindustrins miljöpåverkan, en forskningssammanställning som VISIR publicerade 2020.

Jag vill rikta ett varmt tack till förbundsmötet för att jag fick förtroendet att vara förbundsordförande i ytterligare i ett år samt stort tack till alla styrelseledamöter och medlemmar för era insatser i VISIR. Jag önskar er alla en härlig och bra sommar!

Agneta Alderstig, förbundsordförande

VISIR-Aktuellt/Friskare liv Medlemstidning för Riksförbundet VISIR

Utkommer:	Tre nummer per år varav nr 3 är ett dubbelnummer.
Redaktör och ansvarig utgivare:	Arne Stråby, arne.straby@telia.com. Material även per post till kansli.
Förbundsordförande:	Agneta Alderstig, agneta.alderstig@gmail.com
Grafisk produktion:	Mynta design och produktion, maria@myntadesign.se
Tryck:	Exakta printing ISSN 0282-0617
Adress:	Riksförbundet VISIR, Hålsans Hus, Fjällgatan 23 B, 116 28 Stockholm Tel 08-591 282 11, E-post: visir@telia.com, www.visominteroker.se

Remissvar om höjd skatt på alkohol och tobak

Riksförbundet VISIR har fått tillfälle att ge synpunkter på en promemoria Höjd skatt på alkohol och tobak. VISIR valde att endast ha synpunkter på den del som berör tobak och har anfört följande.

VISIR instämmer i det övergripande målet att förbättra folkhälsan och att en minskad tobakskonsumtion är angeläget. Att höja priset på tobaks- och nikotinprodukter är ett effektivt styrmedel i det tobakspreventiva arbetet. VISIR välkomnar skattehöjningar på tobaks- och nikotinprodukter. Samtidigt finner vi att höjningarna som föreslås är i minsta laget och dessutom anser vi att nikotinsnus och tobakssnus ska beskattas lika.

VISIR föreslår dessutom att skatten höjs tätare och med måttliga skattehöjningar vid varje tillfälle tills vi ligger jämsides med våra nordiska grannländer.

VISIR ser att en prisökning kan leda till en ökad resandeförsel och smuggling. Sverige har de lägsta priserna på cigaretter i Norden och inom EU. Det innebär att Sverige säljer billig tobak främst till våra grannländer. Utmed norska gränsen finns stora handelsplatser som förutom livsmedel säljer även tobaksprodukter. Detta ger ökade intäkter till statskassan.

Danmark och Finland är EU-länder och får därmed inte sälja snus. Resandeförseln av snus från Sverige är betydande och det smugglas även snus till dessa länder. Med den låga höjningen av tobaksskatten som föreslås kommer Sverige att vara det land som tjänar pengar på att förse våra grannländer med tobak och snus. Detta försvårar våra grannländers utveckling till en förbättrad folkhälsa.

Tobakskonventionen, som Sverige ratificerade 2005 med artikeln 5.3, framhåller att folkhälsopolitiken måste skyddas mot direkt och indirekt påverkan från tobaksindustrin. VISIR instämmer i det som flera organisationer lyfter fram, att det inte är lämpligt att regeringen inkluderar tobaks- och alkoholindustrin i ett remissförfarande. För att uppnå Tobacco Endgame 2025 behövs kraftfulla åtgärder för att förhindra att tobaksindustrin fortsätter sin destruktiva affärsverksamhet.

Riksförbundet VISIRs styrelseledamöter tillstyrker yttrandet. Detta beslut har hanterats digitalt och är därför inte undertecknat.

Agneta Alderstig Förbundsordförande

HAR DU DATOR OCH E-POST?

Skicka gärna mejladressen till
visir@telia.com

Då kan vi skicka information till dig utan att använda vanliga brev.
Uppge vem du är om det inte framgår av mejladressen.

Rökfria stränder och rökfritt boende

Rökfria stränder skrev jag om i förra numret av VISIR-aktUELLT. Där efterlyste jag även uppgifter om var det finns rökfria stränder eller regler om rökning vid badstränder och liknande fritidsområden.

Överkorsad cigarett vid ett rökfritt bostadshus

Jag fick snart respons från ”vår kvinna i Motala”, Gun Jareblad. Hon var med och bildade den lokala VISIR-föreningen i Motala, och hon har även tillhört VISIRs förbundsstyrelse ett antal år på 80-talet. Hon har även varit landstingsråd och verkat för mera rökfritt i flera sammanhang. Så här skriver hon:

"Tack för en bra information i tidningen. Nu vill jag slå ett slag för Varamobaden i Motala, Sveriges största insjöbad. Där möts man av stora rökfria skyltar med överkorsad cigarett!

Rökning undanbedes gäller för Motalas badparadis vid Vättern

Motala kommun har anställt sommarvärdar i år också som går runt och talar vänligt med alla besökare och informerar vad som gäller. Bra jobbat av oss eller hur! Jag hade skrivit flera artiklar om detta innan och tryckt på. Gå gärna in på Motala kommuns hemsida under Fritid och se själv!

I Östergötland har vi flera bostadsbolag som bygger rökfria bostadshus, som företaget

AB BOTRYGG. Folk får skriva kontrakt med detta inskrivet. Det går framåt!"

VISIR har sedan sin första början för snart 50 år sedan förespråkat fördelarna med rökfritt, både för hälsans skull och för miljöns skull. Rökfritt är bra för hälsan för alla. Rökarnas möjlighet att röka begränsas, jättebra för deras hälsa. Och icke-rökarna slipper utsättas för andras rök, det som kallas passiv rökning. Det är bra för deras/vår hälsa också.

Men rökfria badstränder och rökfritt boende är exempel där vi har fått lättare för att få gehör för våra krav. Rökning på badstränder ger ökade kostnader för städning, eftersom fimparna vanligen blir kvar. Rökfritt boende är bra för de flesta, eftersom de flesta människor inte röker. Fimpar i trappuppgångar och hissar kostar att städa bort.

Rökning på restauranger är kanske det bästa exempel på vilka vinster man gjorde när vi och andra aktörer äntligen fick gehör för våra krav. Vi minns hur det lät dessförinnan: Rökfria restauranger blir branschens död när gästerna uteblir! Men det blev tvärtom: man fick många nya gäster, jättebra för branschen. Även rökarna tyckte att maten faktiskt smakar bättre utan rök.

VISIR ser med tillförsikt på framtiden, för tiden har hela tiden varit på vår sida.

Arne Stråby

Fyndiga anslag ska leda rätt

I förra numret av VISIR-aktuellt hade vi glädjen att meddela att böter för nedskräpning har utvidgats till att gälla även "småskräp" som fimpar och snusprillor. Nu kan det kosta 800 kronor att kasta sådant på gatan. Därmed hoppas vi få renare gator och torg.

Jag fick ett mejl från vännen Per Haglind i Göteborg med en tillhörande bild, något som glädde mig. Så här skrev han.

"Sedan några år har Göteborgs stad satt upp papperskorgar i metall med en särskild yta där man skall släcka cigarettfimpen innan man kastar fimpen i papperskorgen. Nu är en del sådana papperskorgar kompletterade med text som lyfter fram möjligheten att bli bötfälld om man skräpar ned genom att slänga fimpar utanför papperskorg. Tidigare räknades ju inte cigarettfimpar eller snuskuddar som skräp."

Bild: Per Haglind 2022

Tidigare har jag fått en annan bild från Göteborg om samma problem. "Duvorna försöker sluta röka". Man ler i sitt hjärta

och tänker kanske att Göteborgshumorn är oöverträffad.

Per Haglind är inte bara trogen VISIR-medlem sedan länge, han är även leg läkare, docent och tidigare stadsläkare i Göteborg. I de egenskaperna har han gjort mycket för att bekämpa rökningen och förbättra folkhälsan.

Samma budskap på en bild från 2017

Per Haglind och Agneta Alderstig kämpar mot tobaken, inte bara i Göteborg.

Bild: Arne Stråby

En liknande bild har jag också fått från vår förbundsordförande Agneta Alderstig, som också är göteborgare. Eftersom jag har en bra bild av dem tillsammans så sätter jag in den också och tackar dem för deras vaksamhet och insatser för VISIR

Arne Stråby

VISIRs förbundsmöte år 2022

Den 27 mars genomfördes förbundets årsmöte digitalt. 23 medlemmar hade hörsammat inbjudan. På skärmbilderna nedan syns en del av deltagarna.

Ordförande för mötet var som traditionen bjuder Gunnar Ek, som är en av förbundets revisorer.

Förbundsordföranden Agneta Alderstig informerade om vad som hänt under år 2021 liksom vad som är planerat att genomföras under åren 2022 – 2023. Kassören Eva Hedström presenterade resultat- och balansräkning för år 2021.

Styrelsen omvaldes vad gällde de ledamöter där mandattiden gått ut samt revision och valberedning. Ett nytillskott till styrelsen är Ingrid Edvardsson Aulin från Växjö. Varmt välkommen Ingrid!

Medlemsavgiften beslutades vara oförändrad för år 2023.

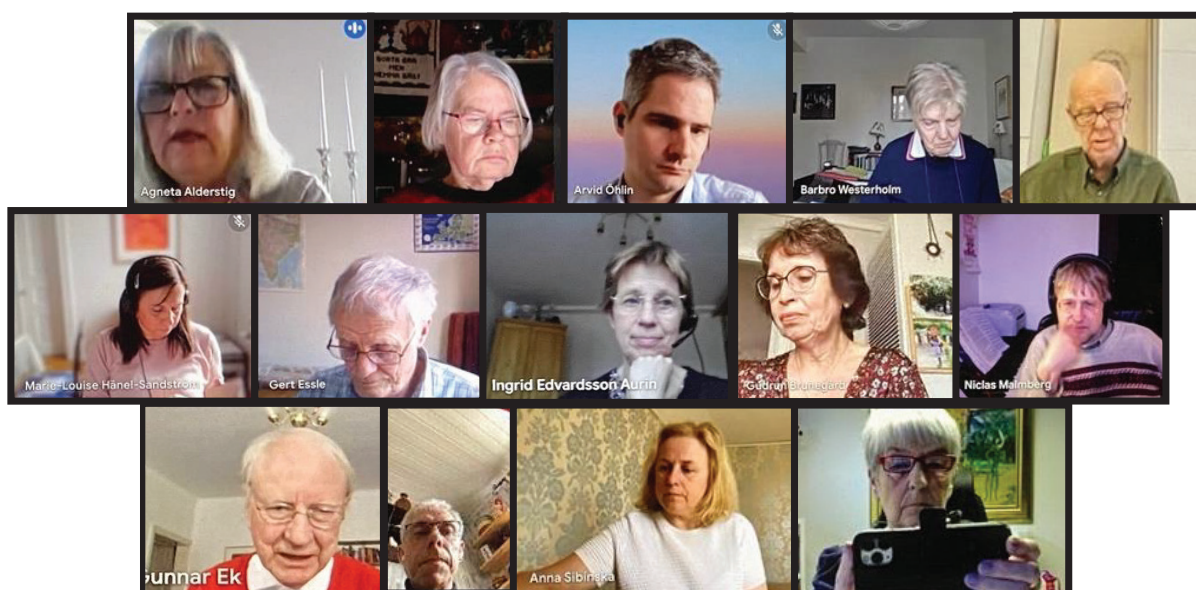
De tidigare föreslagna ändringarna i stadgarna beslutade förbundsmötet ska gälla. Förslaget hade behandlats vid förbundsmötet 2021-03-07 och i och med mötets beslut gäller ändringen från och med dagens möte. Ändringarna är följande:

§1 Riksförbundet VISIR är en ideell organisation mot tobaksbruk och användning av tobaks- och cannabisrelaterade produkter. Förbundet verkar för rökfria miljöer. Cannabis har tillkommit.

§14 En tidskrift, VISIR Aktuellt, ska utges. Tidigare angavs ett visst antal per år.

TACK till deltagarna vid förbundsmötet! Och "Lycka till" säger vi till styrelsen!

Brith-Marie Delander Förbundssekreterare

Några av deltagarna i samtal under årets digitala förbundsmöte.

En ny VISIR-förening?

Vinåddes av ett uppmuntrande budskap på nätet: CARL JAN GRANQVIST STÖDER VISIR! Å så bra tänkte vi, för VISIR behöver verkligen allt stöd. Men tyvärr var det inte så. Förmodligen ett försök att stjäla vårt goda namn och rykte och använda det till något annat.

Ett nytt Visir tycks vara något som har bildats med en målsättning att samla in pengar. Men inte för att stödja vårt VISIR och vår verksamhet för att befria svenska folket från tobakens gissel. Nej, meningen med insamlingen ska vara att bjuda behövande och ofta gamla människor på god mat, en söndagsmiddag.

Ja, det behöver inte vara fel, även om både samhället och flera frivilliga organisationer har ungefär samma målsättning: Mat får inte vara en bristvara i något hem. Det finns skyddsnät så att ingen behöver gå hungrig.

Men frågan är varför man ska knycka namnet från en nu befintlig och ännu aktiv organisation. Namnet VISIR registrerade vi redan 1973 hos Patent- och Registreringsverket. Vi hade stort genomslag och stora framgångar då på 70-talet.

Namnet VISIR blev därmed ett begrepp. Det står för rökfritt, Vi Som Inte Röker. Det är allmänt känt sedan dess. Alla som löser korsord vet det. Enkla nycklar: Gillar inte rök, 5 bokstäver, det blir VISIR. Gillar inte VISIR, 3 bokstäver, det blir rök, 7 bokstäver, blir röklukt, 14 bokstäver, börjar på t och slutar på i, blir tobaksindustri.

Vi har försökt få kontakt med denna förening, men det har visat sig svårt. Den tycks höra hemma i Kalmar. Några personnamn har vi sett: Jens Konradsson, Christian Persson och Kent Andersson. Men de har inte svarat på mejl, så man undrar om det alls är något seriöst.

Attha Carl Jan Granqvist som en portalfigur är kanske smart. Han är välkänd i branschen, men frågan är om han är riktigt tillfrågad och om han vet om att namnet VISIR är stulet från någon som alla uppfattar som står för något helt annat.

Carl Jan Granqvist

Carl Jan borde veta detta. Han har varit aktiv inom restaurangbranschen länge och tjänat stora pengar där. Säkert vet han om att VISIRs kampanj för rökfria restauranger länge sågs som ett hot, "gästerna skulle försvinna". Men när det väl genomfördes så blev det goda tider för restaurangbranschen: Allt fler gäster kom när luften där blev så mycket bättre!

Så VISIR har kanske bidragit till Carl Jans förmögenhet. Då ska man inte hjälpa någon att stjäla från en fattig organisation. Ge bidrag hellre till rätt VISIR!

Arne Stråby

Information från Tobaksfakta

Den oberoende tankesmedjan Tobaksfakta, som har kansli och lokaler i Läkarsällskapets hus i Stockholm, har gett oss följande information:

Just nu är tobaksfrågan aktuell i Sveriges riksdag. Den 21 juni har våra politiker en möjlighet att rösta igenom ett lagförslag som kommer att hjälpa alla dagens och framtidens barn att säga nej till ett onödigt nikotinberoende. Samtliga riksdagsledamöter kommer att vara med och rösta.

Vi vet att användningen av nya nikotinprodukter ökar lavinartat bland barn som aldrig tidigare använt någon tobaksprodukt. Vi vet att svenska folket står bakom en stärkt lagstiftning som skyddar barn. Ändå är det många politiker som tvekar om att rösta för en stärkt tobakslagstiftning.

Den 31 maj är det WHO Världshälsoorganisationens Tobaksfria dag. Då vill vi lyfta nikotinfrågan på samhällsagendan. Vi gör det för att vi tycker att vuxenvärlden behöver stå upp för barns rätt att förbli fria från beroende. Vi gör det för att ge svenska folket en möjlighet att visa politiker att de stöttar ett JA till en lagstiftning som gör att barn inte står ensamma i kampen mot tobaksindustrins metoder. Och vi vill vi denna gång lyfta tobaksfrågan på ett sätt som verkligen syns.

Därför kommer vi den 31 maj kl 16-18 att anordna en stor och lite annorlunda danshappening i bland annat Stockholm, Göteborg, Trollhättan och Uppsala. Där, och i ännu fler städer, kommer barn och unga dansa på gator och torg, och tillsammans göra årets största flashmob till koreografi skapad av en känd dansduo från TikTok, Nino och Julia.

Tobaksindustrin har enorma resurser att nå barn (som är framtidens konsument) och politiker och andra myndighetspersoner (som tar beslut). Våra resurser kan inte mäta sig med deras. Men vi har ett nätverk över hela Sverige. Om vi alla hjälps åt kan vi göra 31 maj till den mest hörda Tobaksfria dagen hittills i Sverige.

I mer än 100 år har unga människor lockats in i ett helt onödigt beroende. Vi har aldrig tidigare haft så mycket evidens för att nikotin, inte bara rökning, är skadligt för unga människor. Det är nu vi behöver agera för att stoppa utvecklingen med den ökade nikotinanvändningen bland unga. Och vi behöver verkligen dig för att lyckas.

I länken nedan hittar du mer info om eventet, om varför tobaksfrågan är viktig och exempel på vad du och din organisation skulle kunna göra för att bidra.

Läs mer på: www.tobaksfakta.se
”Stötta Tobaksfria dagen 2022”

SLUTA-RÖKA-LINJEN

RING 020-84 00 00
www.slutarokalinjen.org

Cancerorganisationer i Finland anmäler Sverige till EU-kommissionen

Snusandet i Finland har ökat på senare år. Cancerorganisationerna där känner oro över detta och har anmält Sverige till EU-kommissionen.

De vill få prövat om Sverige verkligen lever upp till kraven: att göra allt i sin makt för att snus inte ska spridas till andra EU-länder. Överläkare Eeva Ollila på Cancerorganisationerna är mycket oroad över ökningen av snus bland unga i Finland.

- I Finland har vi inte haft någon snuskultur. Det är en ny produkt för oss. När vi gick med i EU 1995 var det knappt någon som använde snus, säger överläkaren.

Eeva Ollila.

Avslöja tobaksindustrin bakom masken!

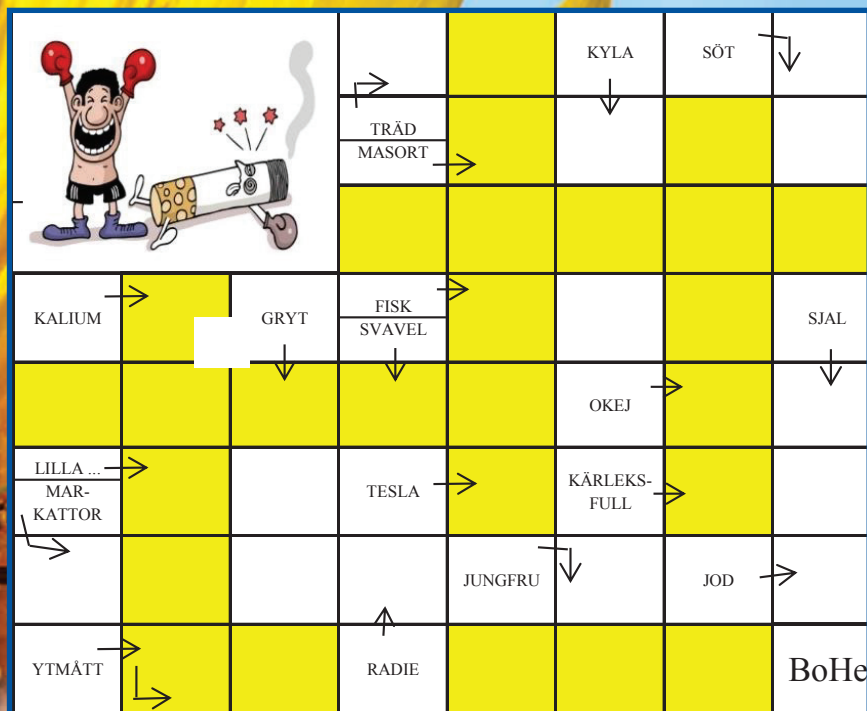
Tankesmedjan Tobaksfakta vill med en temaserie avslöja hur tobaksindustrin låtsas ha förståelse för hälsoriskerna med rökning.

Man har även talat om att verka mot ett rökfritt samhälle. Men samtidigt tjänar man sina stora pengar på cigaretter och andra rökverk och gör reklam för dem.

I mer än 100 år har tobaksindustrin lockat unga människor att bli beroende av nikotin. Det pågår nu en dragkamp mellan folkhälsan och tobaksindustrins vinstintressen. Tobaksfakta vill med denna serie bidra till att visa vilka tobaksindustrin är bakom masken, hur de infiltrerar samhället och vilka konsekvenser det får.

UNGDOMSKRYSS 2 2022

Tre slumpvis dragna lösningar vinner var sin biocheck. Förutsättningen för att du blir dragen är att du är yngre än 20 år och är eller vill bli gratis Ungdomsmedlem i VISIR. Syftet är att du blir engagerad betalande VISIR medlem.

Posta din lösning senast 7/10 till VISIR, Hälsans Hus, Fjällgatan 23B, 116 28 Stockholm.

☐ Jag vill bli gratis VISIR Medlem.

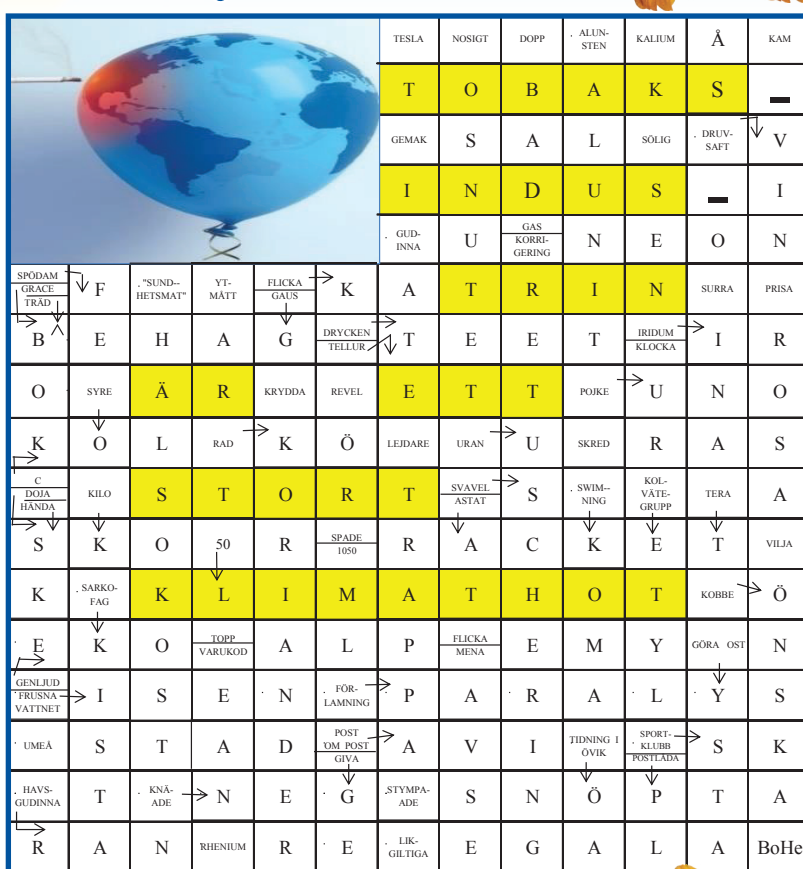
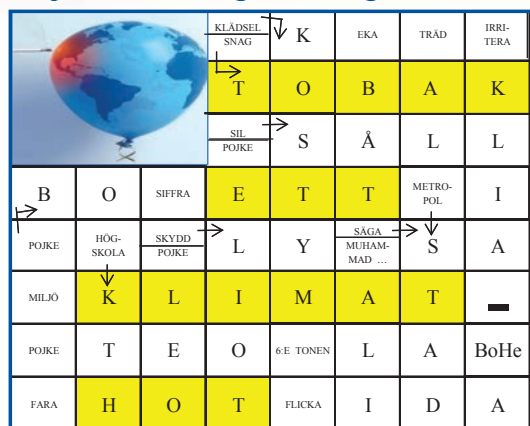
Namn

Födelsedag

Adress

E-post

Krysslösningar Ungdomskryss och Vårkryss nr 1 22

VISIR AKTUELLT NR 3-4 2022

MANUSSTOPP 15 OKT

Välkommen med idéer, text och bilder. Skicka till redaktören arne.straby@telia.com eller till kansliet visir@telia.com

GILLA OSS PÅ FACEBOOK

www.facebook.com/visominteroker

Pristagare vårkryss VA nr 1 22

- Anita Lindgren, Skellefteå
- Gunnie Westman, Örnsköldsvik
- Ingrid Bindekrans, Norrköping

SOMMARKRYSSET 2 2022

KORSORDSTÄVLING!

Välkommen med din lösning till VISIR, Hälsans Hus, Fjällgatan 23B, 116 28 Stockholm.
Posta din lösning senast 7/10-22. Tre slumpvis dragna lösningar vinner var sin Dubbeltriss.
 Förutsättningen för att du blir dragen är att du är VISIR-medlem eller att du betalar
 din medlemsavgift samtidigt som du skickar in din lösning.

Namn :Födelseid :

Postadress :

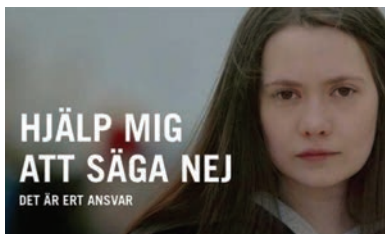
E-post :

Tobaksfrågor på agendan i Almedalen 2022

Politikerveckan i Almedalen pågår den 3 – 7 juli.

Du som är intresserad av tobaksfrågan har mycket att välja på i programmet för Almedalsveckan i Visby. Planeringen för Almedalsveckan är i full gång och fler nyheter presenteras på vår informationswebb.

Tisdagen den 5 juli planeras flera tobaksföreläsningar på Best Western Hotell Strand <https://almedalsveckan.info/program>

Skriv på upprop för barnens rätt

VISIR bedriver tillsammans med ett 15-tal andra organisationer en kampanj för barnens rätt till rökfri uppväxt. Man kan skriva på ett upprop för detta "på datorn" genom att klicka på <https://lagarforallabarnsframtid.se/#skrivpa> Gör din insats och för in ditt namn där!

Vykort om böter på kastade fimpar

VISIR har gjort en trycksak, ett vykort i A5-format som informerar om att det kan bli 800 kronor i böter för den som skräpar ned genom att kasta fimpar eller snusprillor. Kort kan erhållas från kansliet eller laddas ner från hemsidan www.visominteroker.se. Kortet kan vid behov sättas upp på lämplig anslagstavla.

Dags att betala medlemsavgiften

- Medlem 200 kr/år.
- Medlem par (2 vuxna på samma adress) 250 kr/år
- Ständig medlem 2000 kr.
- Ungdom upp till 20 år (ange födelseår och E-postadress) 0 kr
- Stödmedlem 50 kr/år
- Organisationsmedlem (skolor, bibliotek, föreningar) 300 kr/år

Betalning sker till Plusgiro 60 94 07-2 eller Swish nr 1233244621

VISIR - Vi Som Inte Röker - är en ideell förening, politiskt och religiöst fristående.

***VISIR arbetar för fler rökfria miljöer och för att ingen mot sin vilja ska utsättas för tobaksrök.
VISIR bedriver ett informations-och opinionsbildande arbete.***

Adress: VISIR, Hälsans Hus, Fjällgatan 23 B, 116 28 Stockholm

Tel: 08-591 282 11 E-post: visir@telia.com Hemsida: visominteroker.se